

This question paper contains 4 printed pages]

P—428—2015

FACULTIES OF ARTS/COMMERCE/SCIENCE

B.A./B.Com./B.Sc. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2015

MARATHI (Second Language)

(साहित्यधारा भाग—I)

(MCQ + Theory)

(Saturday, 19-12-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :- (i) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

MCQ

1. खालील वस्तुनिष्ठ प्रश्न सोडवा :

10

(i) “काय करणारे ? कुणबटाचं लेकरू दुसरं काय करणार सर ? हये नव्हं का भाजीपाला विकतोय.” असे कोण म्हणाला ?

(a) यशवंता

(b) सिरपती

(c) दामू

(d) भास्कर

P.T.O.

- (ii) ताराबाई शिंदे या येथिल रहिवासी होत्या.
- (a) नागपूर
(b) जळगाव
(c) अमरावती
(d) बुलढाणा
- (iii) दिवाकर यांनी नाट्यछटा लिहिल्या.
- (a) 50
(b) 51
(c) 61
(d) 71
- (iv) 'शिवाजी कोण होता' हा ग्रंथ यांचा आहे.
- (a) वसंत कानेटकर
(b) कॉ. गोविंद पानसरे
(c) डॉ. आ.ह. साळुंखे
(d) रणजीत देसाई
- (v) 'तंत्या' या कादंबरीचे लेखक कोण आहेत ?
- (a) बाबा भांड
(b) यशवंत मनोहर
(c) बाबाराव मुसळे
(d) भारत काळे

(vi) 'ओलेँ मूळ भेदी खडकाचें अंग ।

आभ्यासासी सांग कार्यसिद्धि ॥'

— हा अभाग कोणत्या संतकवीचा आहे ?

(a) संत ज्ञानेश्वर

(b) संत नामदेव

(c) संत एकनाथ

(d) संत तुकाराम

(vii) भगवद्गीतेवर ही टीका वामन पंडितांनी लिहिली.

(a) भावार्थदीपिका

(b) यथार्थदीपिका

(c) गीतारहस्य

(d) गीतरामायण

(viii) ही सांग सखे सुंदरी

कुण्या ग मदनमंजरी.

(a) राजाची

(b) कुणव्याची

(c) सुभगाचि

(d) इंद्राची

(ix) हा जाहिरातीचा प्राणच असतो.

(a) घोषवाक्य

(b) मसुदा

(c) मथळा

(d) वरीलपैकी नाही

(x) मराठी साहित्य मंडळाने पुरस्कृत केलेल्या मराठी लेखनविषयक
नियमांना महाराष्ट्र शासनाने 1962 साली मान्यता दिली.

- (a) चौदा
- (b) सोळा
- (c) आठ
- (d) वीस

Theory

2. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा : 10
- (i) 'वेळेचा व्यर्थ खर्च' या लेखातील परखड विचार स्पष्ट करा.
 - (ii) भारत काळे यांनी ग्रामीण कुटुंबातील ताणतणावाचे चित्रण कसे केले आहे ते सांगा.
3. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा : 10
- (i) संत तुकारामांनी समाजाला कोणती शिकवण दिली आहे ते पाठ्यपुस्तकातील अभंगाधारे सांगा.
 - (ii) मराठी भाषेची थोरवी ना.गो. नांदापूरकर यांनी आपल्या कवितेतून कशाप्रकारे व्यक्त केली आहे.
4. खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा : 10
- (i) जाहिरातीची संकल्पना स्पष्ट करून जाहिरातीचे प्रकार सांगा.
 - (ii) मराठी प्रमाणलेखनाचे अनुस्वारविषयक नियम लिहा.

This question paper contains 16 printed pages]

A—102—2015

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2015

COST ACCOUNTING—I

(MCQ + Theory)

(Friday, 18-12-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Solve Q. No. 1 on OMR sheet during the first half hour.

(ii) Question No. 1 and Question No. 2 are compulsory.

(iii) All questions carry equal marks.

(iv) Simple calculator is allowed.

(i) प्रश्न क्र. 1 हा OMR sheet वरच सोडवायचा आहे त्यासाठी पहिला अर्धा तास वेळ राहिल.

(ii) प्रश्न क्र. 1 आणि प्रश्न क्र. 2 अनिवार्य आहे.

(iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iv) साधे गणक यंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

P.T.O.

MCQ

1. Multiple Choice Questions :

10

बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(i) Single or output costing method is not used in

- (a) Cotton industry
- (b) Transport industry
- (c) Cement industry
- (d) Bricks industry

एकल किंवा उत्पादन परिव्यय पद्धती उद्योगात वापरली जात नाही.

- (अ) कापड उद्योग
- (ब) वाहतूक उद्योग
- (क) सिमेंट उद्योग
- (ड) विट उद्योग

(ii) The card where material stored recorded is known as

- (a) Tin
- (b) Rin
- (c) Min
- (d) Bin

आयकराचे दर नुसार ठरविण्यात येतात.

- (a) आयकर कायदा
- (b) वित्तीय कायदा
- (c) कारखाना कायदा
- (d) वरीलपैकी नाही

(iii) Interest on R.P.F. balance in excess of is taxable.

- (a) 8.5%
- (b) 9%
- (c) 9.5%
- (d) 10%

प्रमाणित भविष्यनिर्वाह निधी अधिव्यावरील पेक्षा जास्तीचे

व्याज करपात्र आहे.

- (a) 8.5%
- (b) 9%
- (c) 9.5%
- (d) 10%

(iv) Interest from Post Office Savings Bank Account in case of Joint Account is

- (a) Exempt upto ₹ 7,000
- (b) Fully exempt
- (c) Taxable
- (d) Exempt up to ₹ 30,000

पोस्ट कार्यालयाच्या संयुक्त बचत बँक खात्यावरील व्याज आहे.

- (a) ₹ 7,000 पर्यंत करमुक्त
- (b) पूर्णतः करमुक्त
- (c) करपात्र
- (d) ₹ 30,000 पर्यंत करमुक्त

(v) Annual value of self occupied house is :

- (a) Municipal Valuation
- (b) Fair Rent
- (c) Whichever is Less (a or b)
- (d) (Nil) Zero

स्वतः निवासासाठीच्या गृहसंपत्तीचे मुल्य असते.

- (a) नगरपालिका मुल्य
- (b) उचित भाडे
- (c) वरीलपैकी कमी असलेले (a किंवा b)
- (d) शुन्य

(vi) If employee received children education allowance ₹ 80 per month per child for three children, the taxable amount of such allowance is

- (a) ₹ 2,880 p.a.
- (b) ₹ 1,920 p.a.
- (c) ₹ 960 p.a.
- (d) ₹ 480 p.a.

जर कर्मचाऱ्याला दरमहा ₹ 80 प्रतिमुल या प्रमाणे तीन मुलांसाठी शिक्षण भत्ता मिळत असल्यास, त्या भत्त्याची करपात्र राशी असेल.

- (a) ₹ 2,880 प्रतिवर्ष
- (b) ₹ 1,920 प्रतिवर्ष
- (c) ₹ 960 प्रतिवर्ष
- (d) ₹ 480 प्रतिवर्ष

(vii) Interest on loan paid prior to completion of house shall be allowed as deduction

- (a) Five instalments for five years
- (b) Three instalments in three years
- (c) Four instalments in four years
- (d) Two instalments in two years

घर बांधण्यासाठी घेतलेल्या कर्जावरील घर बांधणी पूर्वीचे व्याज घर-
बांधून पूर्ण झाल्यानंतर वजावटीसाठी पात्र आहे.

- (a) पाच वार्षिक हप्त्यात
- (b) तीन वार्षिक हप्त्यात
- (c) चार वार्षिक हप्त्यात
- (d) दोन वार्षिक हप्त्यात

(viii) Income Tax is

- (a) Indirect Tax
- (b) Wealth Tax
- (c) Direct Tax
- (d) None of the above

आयकर हा आहे.

- (a) अप्रत्यक्ष कर
- (b) संपत्ती कर
- (c) प्रत्यक्ष कर
- (d) वरीलपैकी नाही

(ix) Exemption limit for the Assessment year 2015-16 for a non-resident individual is :

- (a) ₹ 1,50,000
- (b) ₹ 1,60,000
- (c) ₹ 2,20,000
- (d) ₹ 2,50,000

अनिवासी भारतीय व्यक्तीसाठी चालु वर्ष 2015-16 मध्ये कर वजावट मर्यादा आहे.

- (a) ₹ 1,50,000
- (b) ₹ 1,60,000
- (c) ₹ 2,20,000
- (d) ₹ 2,50,000

(x) Daily allowance to member of parliament exempted under :

(a) Section 10 (11)

(b) Section 10 (15)

(c) Section 10 (16)

(d) Section 10 (17)

संसद सदस्यांना मिळणारा दैनिक भत्ता या कलमांतर्गत करमुक्त आहे.

(a) कलम 10 (11)

(b) कलम 10 (15)

(c) कलम 10 (16)

(d) कलम 10 (17)

Theory

2. Write notes on :

10

(i) Agricultural Income

(ii) Total Income and Gross Total Income.

टिपा द्या :

(i) शेती उत्पन्न

(ii) एकूण उत्पन्न व एकूण ढोबळ उत्पन्न.

3. The following are the particulars of Mrs. Poonam's income for the year ended 31st March, 2015 :

10

- (i) Salary ₹ 5,000 p.m.
- (ii) Dearness allowance ₹ 3,500 p.m.
- (iii) Entertainment Allowance ₹ 1,000 p.m.
- (iv) Employer's contribution to RPF ₹ 7,400
- (v) Interest @ 10% p.a. on RPF amounted to ₹ 10,000
- (vi) City compensatory Allowance ₹ 500 p.m.
- (vii) Medical Allowance ₹ 1,200 p.m.
- (viii) She has been provided with a large car for both official and personal use. Employer bears all expenses of the car.
- (ix) She is provided an unfurnished house by the employer in a city (population 12 lakh). The fair rental value of the house is ₹ 30,000 p.a. Employer charges ₹ 500 from him per month as rent.

Compute taxable income from salary for the assessment year 2015-16.

P.T.O.

31 मार्च, 2015 रोजी संपणाऱ्या वर्षा करिता सौ. पुनम यांच्या उत्पन्नाचे विवरण खालील प्रमाणे आहे :

- (i) वेतन ₹ 5,000 प्रति माह
- (ii) महागाई भत्ता ₹ 3,500 प्रति माह
- (iii) मनोरंजन भत्ता ₹ 1,000 प्रति माह
- (iv) मान्यताप्राप्त भविष्य निर्वाह निधीला मालकाचे योगदान ₹ 7,400
- (v) मान्यताप्राप्त भविष्य निर्वाह निधी वर प्रति वर्ष 10% दराने जमा झालेल्या व्याजाची रक्कम ₹ 10,000
- (vi) शहर भरपाई भत्ता ₹ 500 प्रति माह
- (vii) वैद्यकीय भत्ता ₹ 1,200 प्रति माह
- (viii) मालकाने त्यांना एक मोठी मोटारगाडी दिली असून गाडीचा सर्व खर्च मालक करतात. गाडीचा वापर कार्यालयीन व खाजगी कामासाठी केला जातो.
- (ix) त्यांचा मालकाने विना-फर्निचरचे घर एका शहरात (लोकसंख्या 12 लाख) असलेल्या ठिकाणी उपलब्ध करून दिले या घराचे उचित भाडे रक्कम ₹ 30,000 प्रति वर्ष असून, मालकाने त्याचे भाडे ₹ 500 प्रति माह आकारले.

कर निर्धारण वर्ष 2015-16 करिता वेतनापासून चे करपात्र उत्पन्नाचे आगळण करा.

Or

(किंवा)

From the following particulars compute the taxable income from salary of Mr. Ashwin for the assessment year 2015-16 :

- (i) Basic pay ₹ 50,000 p.m.
- (ii) Dearness allowance 30% of basic salary
- (iii) Telephone allowance ₹ 500 p.m.
- (iv) Medical insurance premium paid by employer on the health of employee ₹ 4000
- (v) Employer provided facility of laptop costing ₹ 60,000 and computer costing ₹ 40,000 for personal use.
- (vi) Salary of house-keeper paid by employer ₹ 24,000.
- (vii) Shri Ashwin paid employment tax ₹ 2,000.

खालील विवरणावरून श्री अश्वीन यांचे करपात्र वेतन 2015-16 कर-निर्धारण वर्षाकरिता निर्धारित करा :

- (i) मूळ वेतन ₹ 50,000 प्रति माह

P.T.O.

- (ii) महागाई भत्ता मूळ पगाराच्या 30%
- (iii) टेलीफोन भत्ता ₹ 500 प्रति माह
- (iv) मालकाकडून कर्मचाऱ्याच्या आरोग्य विमा हप्त्याची रक्कम ₹ 4000 देण्यात आली.
- (v) वैयक्तिक वापरासाठी मालकाकडून ₹ 60,000 किंमतीच्या लॅपटॉप व ₹ 40,000 किंमतीचे कॉम्प्युटर देण्यात आले.
- (vi) घरकामाकरिता असलेल्या नोकराचा पगार मालकाकडून देण्यात आला ₹ 24,000.
- (vii) श्री अश्वीन यांनी व्यवसाय कर ₹ 2,000 भरला.

4. Mr. Jabbar is the owner of a house property in Pune. In respect of which he has furnished the following particulars :

- (i) Actual Rent received ₹ 4,500
- (ii) Municipal valuation ₹ 4,200
- (iii) Total Municipal Tax ₹ 630
- (iv) Municipal Tax paid by Mr. Jabbar ₹ 420
- (v) Municipal Tax paid by the tenant ₹ 210
- (vi) Interest on loan taken for renewing the house ₹ 150

- (vii) Unrealised rent allowed in the assessment year 2011-12 recovered during the year.

Compute his income from house property for the assessment year 2015-16.

श्री जब्बार हे पुणे येथील एका गृहसंपत्तीचे मालक आहेत. त्यांनी त्यांच्या घरा-संबंधी खालील तपशिल पुरविला आहे :

- (i) प्रत्यक्ष भाडे प्राप्त ₹ 4,500
- (ii) नगरपालिका मुल्यांकन ₹ 4,200
- (iii) एकुण नगरपालिका कर ₹ 630
- (iv) श्री जब्बार यांनी ₹ 420 नगरपालिका कर दिला.
- (v) भाडेकरूने नगरपालिका कर ₹ 210 दिले
- (vi) घराच्या पुनःनिर्माणीसाठी (दुरुस्ती) घेतलेल्या कर्जाच्या रक्कमेवरील व्याज ₹ 150
- (vii) चालू वर्ष 2011-12 मध्ये वसूल न झालेले भाडे जे कपातीस योग्य आहे असे या वर्षी वसूल करण्यात आले.

2015-16 कर-निर्धारण वर्षासाठी त्यांचे गृहसंपत्तीपासून उत्पन्न आगणन करा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

Mr. Sangmesh is the owner of two houses, which he uses for his residential purposes. In respect of these he has furnished the following particulars :

	House I	House II
	₹	₹
Municipal value	4,000	10,000
Fair Rent	5,000	12,000
Municipal Taxes paid	500	1,500
Fire Insurance primum	100	200
Interest on loan taken for the construction of the house	3,000	15,000

Compute his taxable income from house property for the assessment year 2014-15.

श्री संगमेश हे दोन घरांचे मालक आहेत जी दोन्ही घरे ते स्वःतःच्या निवासासाठी वापरतात. त्यांच्या घरासंबंधी त्यांनी खालील तपशिल पुरविला आहे :

(ii) Lighting	1,500 p.a.
(Out of 15 points, 3 points are for this Machine)	
(iii) Insurance	180 p.a.
(iv) Cotton Waste	300 p.a.
(v) Salary for Foreman ($\frac{1}{5}$ th for this Machine)	5,000 p.m.
(vi) Lubricant	120 p.a.
(vii) Cost of Machine	4,500

It is assumed from the past experience :

- That the working life of machine is 10 years
- That the machine will work 2000 hours annually
- That the estimated cost of repairs and maintenance will be ₹ 2,500 for the life.
- That Machine consumes 5 units of power per hour, rate of power is 5 paise per unit.

खालील माहिती वरून यंत्र तास दराची गणना करा :

₹

- विभागाचे भाडे 4,000 प्रति वर्षे
(यंत्राने $\frac{1}{4}$ जागा व्यापली आहे)

P.T.O.

(ii) प्रकाश	1,500 प्रति वर्षे
(15 पॉइंटपैकी, 3 पाईट या यंत्राकरीता)	
(iii) विमा	180 प्रति वर्षे
(iv) कापूस वेस्ट	300 प्रति वर्षे
(v) मुकदमाचे वेतन	5,000 प्रति वर्षे
($\frac{1}{5}$ या यंत्राकरीता)	
(vi) वंगन तेल	120 प्रति वर्षे
(vii) यंत्राची किंमत	4,500

मागील अनुभवावरून असे गृहित धरले आहे की :

- (अ) यंत्राचे कार्य आयुष्य 10 वर्षे आहे.
- (ब) यंत्र वार्षिक 2000 तास काम करील.
- (क) यंत्राच्या आयुष्यात अंदाजे दुरुस्ती व भरणपोषणाचा ₹ 2,500 खर्च येईल.
- (ड) हे यंत्र प्रत्येक तासाला 5 पैसे प्रति एकक प्रमाणे 5 एकक शक्तीचा वापर करते.

This question paper contains 15 printed pages]

A—134—2015

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2015

INCOME TAX—I

(MCQ + Theory)

(Saturday, 26-12-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—10+30=40

N.B. :— (i) Solve Question No. 1 on OMR sheet during the first half hour.

(ii) Question No. 1 and Question No. 2 are compulsory.

(iii) All questions carry equal marks.

(iv) Use of simple non-programmable calculator is allowed.

(i) प्रश्न क्र. 1 हा OMR sheet वरच सोडवायचा आहे आणि यासाठी पहिला अर्धा तास वेळ राहिल.

(ii) प्रश्न क्र. 1 व प्रश्न क्र. 2 अनिवार्य आहे.

(iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iv) प्रोग्राम भरता न येणारा साधा गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

P.T.O.

MCQ

1. Multiple choice questions : 10

बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(i) Any investment in Sukanya Smriddhi Account exempted under :

- (a) Section 10 (2A)
- (b) Section 10 (11A)
- (c) Section 10 (17A)
- (d) Section 10 (19A)

सुकन्या समृद्धी खात्यामधील कोणतीही गुंतवणूक या कलमांतर्गत करमुक्त आहे.

- (a) कलम 10 (2A)
- (b) कलम 10 (11A)
- (c) कलम 10 (17A)
- (d) कलम 10 (19A)

(ii) Income Tax rates are determined by the :

- (a) Income Tax Act
- (b) Finance Act
- (c) Factory Act
- (d) None of the above

ज्या प्रपत्रात साठवलेल्या सामग्रीची नोंद केली जाते त्यास
म्हणतात.

- (अ) टिन
- (ब) रिन
- (क) मिन
- (ड) बिन

(iii) In Taylor's differential piece rate system wages
not given.

- (a) High piece rate
- (b) Low piece rate
- (c) Guaranteed wages
- (d) None of the above

टेलरच्या भिन्न कार्य दर पद्धतीत मजूरी दिली जात
नाही.

- (अ) उच्च पीस रेट
- (ब) निम्न पीस रेट
- (क) गॉरंटेड मजूरी
- (ड) वरीलपैकी नाही

(iv) is not included in standing expenses.

- (a) Chemical
- (b) Rent and rates
- (c) Supervision
- (d) Salary of foreman

..... चा समावेश स्थिर खर्चात होत नाही.

- (अ) रसायने
- (ब) भाडे व दर
- (क) पर्यवेक्षण
- (ड) मुकदमाचे वेतन

(v) When the Last In First Out method is used, the closing stock

is closely related to

- (a) Market price
- (b) Purchase price
- (c) Selling price
- (d) Current price

जेव्हा अंतिम आगमन प्रथम निर्गमन पद्धतीने स्कंधाचे मूल्यांकन
वर करतात.

- (अ) विपणी किंमत
- (ब) खरेदी किंमत
- (क) विक्री किंमत
- (ड) प्रचलीत किंमत

(vi). Which of the following expenses is excluded in cost ?

- (a) Carriage inward
- (b) Audit fees
- (c) Advertisement expenses
- (d) Dividend paid

खालीलपैकी कोणता खर्च परिव्ययात येत नाही ?

- (अ) आगत वाहन व्यय
- (ब) अंकेक्षण शुल्क
- (क) जाहिरात खर्च
- (ड) दिलेला लाभांश

(vii) In construction business for time booking method is generally used.

- (a) Piece work card
- (b) Daily time sheet
- (c) Weekly time sheet
- (d) Circulating job card

बांधकाम व्यवसायात कार्यसमय नोंदणीसाठी साधारणपणे पद्धतीचा वापर केला जातो.

- (अ) नग कार्यपत्र
- (ब) दैनिक समयपत्रक
- (क) साप्ताहिक समयपत्रक
- (ड) फिरते कार्यपत्र

(viii) Cost of goods sold is ₹ 2,00,000 and selling expenses is ₹ 15,000 it means

- (a) Total Cost ₹ 2,15,000
- (b) Net Profit ₹ 1,85,000
- (c) Net Loss ₹ 1,85,000
- (d) Gross Profit ₹ 2,15,000

विक्रीत मालाचा परिव्यय ₹ 2,00,000 आहे आणि विक्री व्यय
₹ 15,000 आहे, याचा अर्थ

(अ) एकूण परिव्यय ₹ 2,15,000

(ब) शुद्ध नफा ₹ 1,85,000

(क) शुद्ध हानी ₹ 1,85,000

(ड) सकल लाभ ₹ 2,15,000

(ix) Basic of apportionment of electric power is

(a) No. of workers

(b) Area occupied

(c) Horse power of machine

(d) None of the above

विद्युत शक्ती विभागणीचा आधार हा आहे.

(अ) कामगार संख्या

(ब) धारण केलेले क्षेत्र

(क) अशक्ती यंत्र

(ड) वरीलपैकी नाही

(x) The store ledger records all

(a) Receipts of material

(b) Issues of material

(c) No receipt and no issue of material

(d) Receipts and issue of material

भांडार प्रपंजी पत्रामध्ये नोंद ठेवली जाते.

(अ) प्राप्त सामग्रीची

(ब) निर्गमित सामग्रीची

(क) प्राप्त सामग्रीची नाही व निर्गमित सामग्रीची नाही

(ड) प्राप्त व निर्गमित सामग्रीची

Theory

2. The Directors of a manufacturing company require a statement showing production results of the company for the month of July, 2015. The cost accounts reveal the following information :

	₹
Stock in hand (01-7-2015) :	
Raw materials	50,000
Finished goods	34,720

Stock in hand (31-7-2015) :

Raw Materials	52,500
Finished goods	31,500
Purchase of Raw Materials	43,800
Work-in-progress (01-7-2015)	16,440
Work-in-progress (31-7-2015)	18,200
Sale of finished goods	1,44,620
Direct wages	34,300
Non-productive wages	1,600
Works Expenses -	16,740
Office and Administration Expenses	6,320
Selling Expenses	8,420

You are required to prepare a statement so as to show :

- (a) Prime cost
- (b) Total cost of production
- (c) Cost of goods sold
- (d) Net profit for the month.

एका निर्माणी व्यवसायाच्या संचालकांना जुलै, 2015 महिन्याचे परिव्यय विवरण हवे आहे. परिव्यय लेख्यावरून पुढील माहिती उपलब्ध होते :

	₹
हस्तस्थ स्कंध (01-7-2015) :	
कच्चामाल	50,000
पक्कामाल	34,720
हस्तस्थ स्कंध (31-7-2015) :	
कच्चामाल	52,500
पक्कामाल	31,500
कच्च्या मालाची खरेदी	43,800
क्रियामाण कार्य (01-7-2015)	16,440
क्रियामाण कार्य (31-7-2015)	18,200
पक्क्या मालाची विक्री	1,44,620
प्रत्यक्ष मजुरी	34,300
अनुत्पादक मजुरी	1,600
निर्माणी व्यय	16,740
कार्यालय व प्रशासन व्यय	6,320
विक्रय व्यय	8,420

खालील माहिती दर्शविणारे तुम्हाला तयार करावयाचे आहे :

(अ) प्रधान परिव्यय

(ब) समस्त उत्पादन परिव्यय

(क) विक्रीत मालाचा परिव्यय

(ड) महिन्याचा शुद्ध नफा.

3. From the following particulars relating to Material 'B', prepare Store Ledger Account showing the value of materials issues and balance under First In First Out (FIFO) method :

1-9-2015 Opening stock 2,000 units at ₹ 10 each

3-9-2015 Purchased 1,800 units at ₹ 12 each

7-9-2015 Issued 2,400 units to Job No. 37

11-9-2015 Purchased 1,600 units at ₹ 12.40 each

13-9-2015 Issued 800 units of Job No. 141

17-9-2015 Issued 1,200 units to Job No. 147.

The stock verified found a shortage of 20 units on 20th Sept. and left a note.

सामग्री 'ब' संबंधीच्या खालील तपशिलावरून सामग्रीचे निर्गमन व शिल्लक याचे मूल्य कथन प्रथम आगणन प्रथम निर्गमन या पद्धतीने करणारी संग्रह प्रपंजी तयार करा :

1-9-2015 प्रारंभण स्कंध 2,000 एकक प्रति एकक ₹ 10

3-9-2015 खरेदी 1,800 एकक प्रति एकक ₹ 12

7-9-2015 कार्य नं. 37 ला निर्गमन 2,400 एकक

11-9-2015 खरेदी 1,600 एकक प्रति एकक ₹ 12.40

13-9-2015 कार्य नं. 141 ला निर्गमन 800 एकक

17-9-2015 कार्य नं. 147 ला निर्गमन 1,200 एकक

20 सप्टेंबर रोजी स्कंधाची तपासणी केली असता असे आढळून आले की, 20 नग सामग्रीची तूट आली त्याची नोंद झाली नाही.

Or

(किंवा)

Two Materials, A and B, are used as follows :

Normal usage 600 units per week each

Maximum usage 900 units per week each

Minimum usage 300 units per week each

Re-order quantity A—4,800 units

B—7,200 units

Re-order period A—4 to 6 weeks

B—2 to 4 weeks

Calculate for each material :

- (a) Re-order level
- (b) Minimum stock level
- (c) Maximum stock level
- (d) Average stock level.

'अ' आणि 'ब' सामग्रीचा उपयोग खालील प्रमाणे करण्यात आला आहे :

सामान्यतः वापर	600 एकक प्रति सप्ताह
कमाल वापर	900 एकक प्रति सप्ताह
किमान वापर	300 एकक प्रति सप्ताह
पुनरादेश मात्रा	अ-4,800 एकक ब-7,200 एकक
पुनरादेश कालवधी	अ-4 ते 6 सप्ताह ब-2 ते 4 सप्ताह

प्रत्येक प्रकारच्या सामग्रीची खालील गणना करा :

- (अ) पुनरादेश पातळी
- (ब) किमान स्क्ंध पातळी
- (क) कमाल स्क्ंध पातळी
- (ड) सरासरी स्क्ंध पातळी.

4. Calculate the total earning and effective rate of earning per hour of the two workers under Rowan plan and also Halsey plan from the following particulars :

Standard Time	50 hours
Time taken	Worker A, 45 hours
	Worker B, 30 hours
Rate of wages	₹ 1 per hour.

खालील माहितीवरून रोवन योजना आणि तसेच हॅल्से योजना पद्धतीनुसार दोन कामगारांचे एकूण उत्पन्न आणि मिळकतीचा प्रति तास दर काढा :

प्रमाण समय	50 तास
घेतलेला समय	कामगार अ; 45 तास
	कामगार ब; 30 तास
भूतीचा दर प्रति तास	₹ 1

Or

(किंवा)

Calculate the Machine Hour Rate from the following information :

- (i) Rent of the department ₹ 4,000 p.a.
(1/4th of area is occupied by the Machine)

	घर I	घर II
	₹	₹
नगरपालिका मुल्य	4,000	10,000
उचित भाडे	5,000	12,000
नगरपालिका कर दिले	500	1,500
अग्नि विमा प्रव्याजी	100	200
बांधकामासाठी घेतलेल्या कर्जावरील व्याज	3,000	15,000

2014-15 कर-निर्धारण वर्षासाठी त्यांचे गृह संपत्तीपासून उत्पन्न आगणन करा.

This question paper contains 8 printed pages]

A—130—2015

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2015

PRINCIPLE OF BUSINESS MANAGEMENT

(MCQ and Theory)

(Tuesday, 22-12-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :- (i) Solve Question No. 1 on OMR sheet during the first half hour.

(ii) Question No. 1 and Question No. 2 are compulsory.

(iii) All questions carry equal marks.

(i) प्रश्न क्र. 1 हा OMR Sheet वरच सोडवायचा आहे. त्यासाठी पहिल्या अर्धातास वेळ राहिल.

(ii) प्रश्न क्र. 1 आणि 2 हे अनिवार्य आहेत.

(iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(MCQ)

1. Solve multiple choice questions : 10

बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(i) Level of management is

(a) 3

(b) 4

(c) 5

(d) 8

P.T.O.

व्यवस्थापनाचे स्तर आहेत.

- (a) 3
- (b) 4
- (c) 5
- (d) 8

(ii) Which principle has *not* mentioned by Henry Fayol ?

- (a) Principle of objective
- (b) Principle of exception
- (c) Principle of unity in direction
- (d) Principle of co-ordination

हेनरी फेयॉल ने कोणते तत्व सांगितले नाही ?

- (a) उद्दिष्टपूर्ती तत्व
- (b) अपवादाचे तत्व
- (c) आदेशातील एक वाक्यतेचे तत्व
- (d) समन्वयाचे तत्व

(iii) Management is science and art, it indicates

- (a) Meaning of management
- (b) Nature of management
- (c) Scope of management
- (d) Function of management

व्यवस्थापन हे शास्त्र व कला आहे, हे दर्शविते.

- (a) व्यवस्थापनाचा अर्थ
- (b) व्यवस्थापनाचे स्वरूप
- (c) व्यवस्थापनाची व्याप्ती
- (d) व्यवस्थापनाची कार्ये

(iv) Who introduced 'Unity of Direction' principle ?

- (a) Koontz and O'Donnell
- (b) Henry Fayol
- (c) F. W. Taylor
- (d) Peter Drucker

'संचालनाची एकता' हे तत्व कोणी मांडले ?

- (a) कूंटझ आणि ओडोनेल
- (b) हेनरी फेयॉल
- (c) एफ. डब्ल्यू. टेलर
- (d) पीटर ड्रुकर

(v) 'Shop Management' is written by

- (a) F. W. Taylor
- (b) Henry Fayol
- (c) Peter Drucker
- (d) Chester Barnard

'Shop Management' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

- (a) एफ. डब्लू. टेलर
- (b) हेनरी फेयॉल
- (c) पीटर ड्रुकर
- (d) चेस्टर बर्नार्ड

(vi) Training is related to

- (a) Improvement in work
- (b) Improvement in knowledge
- (c) Improvement in skill
- (d) All of the above

प्रशिक्षणाचा संबंध शी आहे.

- (a) कार्यात वाढ
- (b) ज्ञानात वाढ
- (c) कौशल्यात वाढ
- (d) वरील सर्व

(vii) Function of staffing is

- (a) Manpower planning
- (b) Selection and placement
- (c) Training
- (d) All of the above

कर्मचारी नियोजन व विकासाचे कार्य आहे.

- (a) मनुष्यबळाचे नियोजन
- (b) निवड व पदोन्नती
- (c) प्रशिक्षण
- (d) - वरील सर्व

(viii) Planning process is

- (a) Organisational
- (b) Discrete
- (c) Continuous
- (d) None of the above

नियोजन ही चालणारी प्रक्रिया आहे.

- (a) संघटीत
- (b) खंडीत
- (c) सतत
- (d) वरीलपैकी नाही

(ix) Actual selection from among alternatives is

- (a) Controlling
- (b) Organizing
- (c) Decision making
- (d) Directing

विभिन्न पर्यायातून योग्य पर्यायाची निवड

- (a) नियंत्रण
- (b) संघटन
- (c) निर्णय घेणे
- (d) निर्देशन

(x) Who introduced 'MBO' concept ?

- (a) Peter Drucker
- (b) Henry Fayol
- (c) F. W. Taylor
- (d) Maslow

'MBO' ही संकल्पना कोणी मांडली ?

- (a) पीटर ड्रुकर
- (b) हेनरी फेयॉल
- (c) एफ. डब्लू. टेल्स
- (d) मास्लो

(Theory)

2. Explain the functions of Management. 10

व्यवस्थापनाची कार्ये विशद करा.

3. Write advantages and limitations of Planning. 10

नियोजनाचे फायदे आणि मर्यादा लिहा.

Or

(किंवा)

Explain Henry Fayol's 'Fourteen Principles' of Management.

हेनरी फेयॉल यांची व्यवस्थापन संबंधीची चौदा तत्वे विशद करा.

P.T.O.

4. Write advantages and disadvantages of decentralisation. 10

विकेंद्रीकरणाची फायदे-तोटे लिहा.

Or

(किंवा)

What is performance appraisal ? Explain its objectives.

गुणमूल्यांकन म्हणजे काय ? त्याची उद्दिष्ट्ये विशद करा.

This question paper contains 8 printed pages]

A—132—2015

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2015

BANKING AND FINANCE—I

(MCQ + Theory)

(Wednesday, 23-12-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Question No. 1 solve on OMR sheet and first half hour for this question.

(ii) Question Nos. 1 and 2 are compulsory.

(iii) All questions carry equal marks.

(iv) Negative marking for wrong answer.

(i) प्रश्न क्र. 1 OMR sheet वर सोडवा आणि त्यासाठी पहिला अर्धातास वेळ आहे.

(ii) प्रश्न क्र. 1 व 2 अनिवार्य/आवश्यक आहे.

(iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iv) चूकीच्या उत्तरास ऋणात्मक गुण दिले जातील.

P.T.O.

MCQ

1. Multiple choice questions : 10

बहुपर्यायी प्रश्न :

- (i) How many Commercial Banks were Nationalised on 19th July, 1969 ?

(a) 20

(b) 24

(c) 14

(d) 16

19 जूलै, 1969 रोजी किती व्यापारी बँकांचे राष्ट्रीयकरण करण्यात आले होते ?

(a) 20

(b) 24

(c) 14

(d) 16

- (ii) Who is the owner of Co-operative Bank ?

(a) Accountholder

(b) Shareholder

(c) Borrower

(d) Government

सहकारी बँकेवर कोणाची मालकी असते ?

- (a) खातेदार
- (b) भागधारक
- (c) कर्जदार
- (d) सरकार

(iii) is working as 'Apex Bank' of Co-operative Banks.

- (a) State Co-operative Bank
- (b) RBI
- (c) NABARD
- (d) DCCB

..... ही सहकारी बँकाची 'शिखर बँक' म्हणून कार्य करते ?

- (a) राज्य सहकारी बँक
- (b) आर.बी.आय. (RBI)
- (c) नाबार्ड (NABARD)
- (d) डी.सी.सी.बी. (DCCB)

(iv) From which word the term 'Bank' came into existence ?

- (a) Banking
- (b) Banco
- (c) Back
- (d) None of the above

'बँक' हा शब्द कोणत्या शब्दापासून तयार झाला ?

- (a) बँकींग
- (b) बँको
- (c) बँक
- (d) वरीलपैकी नाही

(v) Which Co-operative Bank's Jurisdiction is limited upto city ?

- (a) District Central Co-operative Bank
- (b) Industrial Co-operative Bank
- (c) Primary Credit Societies
- (d) Urban Co-operative Bank

एका शहरापुरते मर्यादीत कार्यक्षेत्र असणारी सहकारी बँक कोणती ?

- (a) जिल्हा म. सहकारी बँक
- (b) औद्योगिक सहकारी बँक
- (c) प्राथमिक पतसंस्था
- (d) नागरी सहकारी बँक

(vi) In co-operative credit structure is

- (a) Three-tier
- (b) Two-tier
- (c) Four-tier
- (d) None of the above

सहकारी पतपुरवठा रचना स्वरूपाची आहे.

- (a) तिनस्तरीय
- (b) द्विस्तरीय
- (c) चारस्तरीय
- (d) वरीलपैकी नाही

(vii) Second Narsimham Committee was established in :

- (a) 1991
- (b) 1992
- (c) 1999
- (d) 1998

दुसरी नरसिंहम समीतीची स्थापना मध्ये झाली.

(a) 1991

(b) 1992

(c) 1999

(d) 1998

(viii) Full form of SLR

(a) State Liquidity Ratio

(b) Sundry Leverage Ratio

(c) Statutory Liquidity Ratio

(d) State Level Recovery

SLR चे विस्तारित रूप

(a) स्टेट लिक्विडिटी रेशो

(b) संडी लेवरेज रेशो

(c) स्टॅच्यूटरी लिक्विडिटी रेशो

(d) स्टेट लेवल रेकवरी

(ix) NABARD Act was passed in

(a) 1980

(b) 1969

(c) 1991

(d) 1982

नाबार्ड कायदा मध्ये पास झाला.

(a) 1980

(b) 1969

(c) 1991

(d) 1982

(x) Full form of NEFT

(a) National Electrical Funds Transfer

(b) National Electronic Funds Transfer

(c) National Every Funds Transfer

(d) None of the above

एन.ई.एफ.टी. (NEFT) चे पूर्ण रूप

(a) नॅशनल इलेक्ट्रीकल्स फंड्स ट्रान्सफर

(b) नॅशनल इलेक्ट्रॉनिक्स फंड्स ट्रान्सफर

(c) नॅशनल एव्हरी फंड्स ट्रान्सफर

(d) वरीलपैकी नाही

Theory

2. State the functions of District Central Co-operative Banks. 10
जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेची कार्ये सांगा.
3. Explain the functions of Commercial Banks. 10
व्यापारी बँकेची कार्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is E-Banking ? Explain the importance of E-Banking.

ई-बँकिंग म्हणजे काय ? ई-बँकिंगचे महत्व स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) : 10
- (a) Narasimham Committee
- (b) National Agricultural Bank and Rural Development (NABARD)
- (c) Urban Co-operative Banks
- (d) Nationalization of Commercial Banks.

शोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (a) नरसिंहम समिति
- (b) नाबार्ड
- (c) नागरी सहकारी बँक
- (d) व्यापारी बँकाचे राष्ट्रीयकरण.

This question paper contains 4+2 printed pages]

P—436—2015

**FACULTIES OF ARTS/SCIENCE/COMMERCE
B.A./B.Sc./B.Com. (Third Semester) EXAMINATION
NOVEMBER/DECEMBER, 2015**

ENGLISH

(Compulsory English)

(MCQ+Theory)

(Monday, 21-12-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(MCQ)

1. Solve the following Multiple Choice Questions : 10

(i) What was the problem of a young man in a garret ?

(a) He was too cold to write any more

(b) There was no fire in the grate

(c) Hunger has made him faint

(d) All of the above

(ii) Guy De Maupassant was short story writer and novelist.

(a) a Russian

(b) an American

(c) an Irish

(d) a French

P.T.O.

- (iii) The necklace that Mathilde and Mr. Loisel bought to replace the lost necklace cost them
- (a) Forty thousand Francs
 - (b) Thirty-four thousand Francs
 - (c) Thirty-six thousand Francs
 - (d) Thirty-eight thousand Francs
- (iv) According to Plato, the organisation of society depends ultimately upon
- (a) Knowledge of the principles of democracy
 - (b) Knowledge of the worth of individual freedom
 - (c) Knowledge of the end of existence
 - (d) Knowledge of the dangers of chaos
- (v) The condition that the chief laid out for selling the land to Pahom was that
- (a) He would have to return the land when the chief demanded it
 - (b) Pahom would have to return on the same day to the spot from where he started
 - (c) Pahom could not have the land for more than ten years
 - (d) Pahom could walk only till the point marked by the chief

- (vi) Sue and Johnsy are
- (a) evangelists
 - (b) actors
 - (c) artists
 - (d) orators
- (vii) The main reason behind the discords associated with gift giving is that
- (a) there is no commensurability between the act of giving and the gift
 - (b) there is no commensurability between the value of a gift and an occasion
 - (c) there is no commensurability between a man and any gift
 - (d) there is no commensurability between an occasion and any gift
- (viii) The legend has that the mulberry tree near which Pyramus and Thisbe ended their lives
- (a) never flowered again
 - (b) had purple berries
 - (c) was cut down by semiramis
 - (d) was found uprooted the next day

- (ix) Mr. Loisel was
- (a) a minister in the Department of Education
 - (b) a clerk in the Department of Education
 - (c) a officer in the Department of Education
 - (d) a clerk in the Department of Defence
- (x) Sue saw Johnsy counting the falling ivy leaves and Johnsy told her that
- (a) when the last leaf falls she will also die
 - (b) when the tree is bare she will start a new life
 - (c) when the last leaf falls she will get better
 - (d) when the last leaf falls Sue will have to paint the tree

(Theory)

2. Explain with reference to the context any *one* of the following :

4

- (i) We must see how we can replace those jewels.
- (ii) They're falling faster now. Three days ago there were almost a hundred. It made my head ache to count them. But now it's easy. There goes another one. There are only five left only.

3. Narrate the short story 'The Happy Prince' in your own words. 8

Or

Examine Pahom's state of mind as he moves from being a peasant to becoming a landowner.

4. Write short answers of the following questions (any two) : 8

(i) Why does G.B. Shaw think that 'when the speaker is a foreigner, the better he speaks, the harder it is to understand him' ?

(ii) What according to Ambedkar is 'graded inequality' ?

(iii) Who are Pyramus and Thisbe ?

(iv) Why do we find it difficult to receive gifts according to Emerson ?

5. (a) Give the meaning of the following idioms and phrases (any five) : 5

(i) at the crack of dawn

(ii) fast and furious

(iii) a stumbling block

(iv) neck and neck

(v) a list as long as your arm

(vi) cool, calm and collected

(vii) back to square one.

(b) Rewrite the following sentences into indirect speech (any five) :

5

- (i) Anil says, "Priya is working in Ahmedabad."
- (ii) Kapil said, "The bell rings at 10 a.m."
- (iii) Ajay said, "I saw a movie."
- (iv) Asha said, "Nisha can come to attend the function."
- (v) I said to her, "Will you teach me English ?"
- (vi) Brijesh said to us, "Let us go to see the temple."
- (vii) He said, "What a beautiful sight it is !"

This question paper contains 4+2 printed pages]

P—427—2015

FACULTIES OF ARTS/COMMERCE/SCIENCE

B.A./B.Com./B.Sc. (Third Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2015

HINDI (Second Language)

(कथेतर गद्य—III)

(MCQ + Theory)

(Saturday, 19-12-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।

(ii) बहुपर्यायी प्रश्नों (MCQs) के लिए नकारात्मक अंकदान है ।

(iii) थ्योरी (Theory) प्रश्नों के आगे अंक दिए गए हैं ।

MCQ

1. निम्नलिखित बहुपर्यायी प्रश्नों (MCQs) के सही उत्तर दीजिए : 10

(i) 'मजदूरी और प्रेम' निबंध के रचनाकार कौन हैं ?

(a) सेठ गोविंददास

(b) सरदार पूर्णसिंह

(c) राजेन्द्र यादव

(d) महादेवी वर्मा

P.T.O.

(ii) "पेशवा, इस समय तो मैं केवल एक घोषणा करता हूँ—भविष्य में अगर कोई ऐसा कार्य करेगा तो उसका सिर उस समय धड़ से जुदा कर दिया जाएगा ।" यह संवाद कौनसी रचना से लिया है ।

- (a) शिवाजी का सच्चा स्वरूप
- (b) मेरी मौत के बाद
- (c) पत्र
- (d) चीनी फेरीवाला

(iii) लतीफ़ घोषी की पहली रचना कौनसी पत्रिका में प्रकाशित हुई ?

- (a) हिंदू
- (b) सरस्वती
- (c) नौक-झोंक
- (d) हंस

(iv) 'मेरा हमदम, मेरा दोस्त कमलेश्वर'—यह साहित्य की
विधा है ।

- (a) रिपोर्ताज
- (b) आत्मकथा
- (c) संस्मरण
- (d) रेखाचित्र

- (v) महादेवी वर्मा की प्रारंभिक शिक्षा कहाँ पर सम्पन्न हुई ?
- (a) लखनऊ
 - (b) फर्रुखाबाद
 - (c) इन्दौर
 - (d) प्रयाग
- (vi) की हत्या के जुर्म में भगतसिंह को फाँसी की सजा दी ।
- (a) सैंडर्स
 - (b) डायर
 - (c) कर्जन
 - (d) लॉर्ड बेकन
- (vii) डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकरजी ने कौनसे विश्वविद्यालय से पी.-एच.डी. की उपाधि प्राप्त की ?
- (a) कैंब्रिज
 - (b) कोलंबिया
 - (c) उस्मानिया
 - (d) लखनऊ विश्वविद्यालय

(viii) 'कस्तूरी कुंडल बसै' यह की रचना है ।

(a) मैत्रेयी पुष्पा

(b) महादेवी वर्मा

(c) मणि मधुकर

(d) अमृत राय

(ix) मणि मधुकर कौनसे प्रदेश के सुप्रसिद्ध साहित्यकार हैं ?

(a) उत्तर प्रदेश

(b) राजस्थान

(c) मध्य प्रदेश

(d) महाराष्ट्र

(x) प्रेमचंद की लड़की का कन्यादान किसने किया ?

(a) प्रेमचन्द

(b) लड़की के मामा

(c) लड़की की माँ

(d) लड़की का भाई

Theory

2. संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए : 5

“अरे हमने भगवान की गाय नहीं मारी, हमारे लिए भी उसके दरबार में न्याय है । तेरे बाप के जाने के बाद क्या हमारी मुसीबतें ईश्वर देखता न होगा ।”

अथवा

“आज जहाँ अनपढ़ लड़की पर उँगलियाँ उठती हैं, चालीस-पैंतालीस साल पहले पढ़ी-लिखी लड़की पर उठा करती थीं । लड़की को पढ़ाना अपने आप में एक क्रांति थी ।”

3. “ ‘चीनी फेरीवाला’ रेखाचित्र में चीनी व्यक्ति के जीवन में आयी विभिन्न आपदाओं को व्यक्त किया गया है ।” स्पष्ट कीजिए । 10

अथवा

‘मेरी मौत के बाद’ व्यंग्य में लतीफजी ने मनुष्य की स्वार्थी प्रवृत्ति पर प्रकाश डाला है, विवेचन कीजिए ।

4. “शिवाजी का सच्चा स्वरूप” एकांकी में शिवाजी राजा का नारी के प्रति उदात्त भाव प्रकट हुआ है, स्पष्ट कीजिए । 10

अथवा

‘मेरा हमदम, मेरा दोस्त कमलेश्वर’ इस रेखाचित्र के आधार पर कमलेश्वर की चारित्रिक विशेषताओं पर प्रकाश डालिए ।

5. टिप्पणी लिखिए :

5

‘पत्र’ में व्यक्त सरदार भगतसिंह की देशभक्ति ।

अथवा

‘सूखे चेहरों का भूगोल’ पाठ के दुले खाँ

This question paper contains 8 printed pages]

A—144—2015

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2015

CORPORATE LAW-I

(MCQ + Theory)

(Monday, 28-12-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Solve Q. No. 1 on OMR sheet during the first half hour.

(ii) Q. No. 1 and Q. No. 2 are compulsory.

(iii) All questions carry equal marks.

(i) प्रश्न क्र. 1 ओएमआर शीट वरच सोडवावा व ह्यासाठी प्रथम अर्धा तास राहिल.

(ii) प्रश्न क्र. 1 व प्रश्न क्र. 2 अनिवार्य आहेत.

(iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

P.T.O.

(MCQ)

1. Solve the following MCQs on OMR sheet. 10

पुढील बहुपर्यायी प्रश्न OMR sheet वर सोडवा.

- (1) entitles fixed rate of dividend every year.

- (a) Deferred shareholder
- (b) Equity shareholder
- (c) Preference shareholder
- (d) All of the above

..... ना दरवर्षी स्थिर दराने लाभांश मिळतो.

- (a) संस्थापक भागधारक
- (b) सामान्य भागधारक
- (c) अग्रहक्क भागधारक
- (d) वरील सर्व

- (2) shares are the free gifts.

- (a) Bonus
- (b) Preference
- (c) Equity
- (d) None of the above

..... भाग हे मोफत मिळालेली देणगी आहे.

- (a) बोनस
- (b) अग्रहक्क
- (c) सामान्य
- (d) वरीलपैकी नाही

(3) is a person who holds the shares of a company.

- (a) Creditor
- (b) Debentureholder
- (c) Moneylender
- (d) Shareholder

..... म्हणजे अशी व्यक्ति की ज्यांच्या कडे कंपनीचे भाग असतात.

- (a) धनको
- (b) कर्जरोखेधारक
- (c) साहूकार
- (d) भागधारक

W

(4) Debentureholders are of the company.

- (a) Owners
- (b) Moneylenders (creditors)
- (c) Employees
- (d) Agents

कर्जरोखेधारक हे कंपनीचे असतात.

- (a) मालक
- (b) साहूकार
- (c) कर्मचारी
- (d) अभिकर्ता

2.

(5) shows membership in a company.

- (a) Share warrant
- (b) Share certificate
- (c) Debenture certificate
- (d) None of the above

3.

..... हे प्रमंडळत सदस्यस्त्व दर्शविते.

- (a) भाग वारन्ट
- (b) भाग प्रमाणपत्र
- (c) कर्जरोखे प्रमाणपत्र
- (d) वरीलपैकी नाही

4.

P-

(6) A joint stock company is a/an person created by law.

- (a) Natural
- (b) Artificial
- (c) Duplicate
- (d) None of the above

संयुक्त स्कांध प्रमंडळ ही एक कायदयाने निर्माण केलेली
व्यक्ति आहे.

- (a) नैसर्गिक
- (b) कृत्रीम
- (c) दुय्यम
- (d) वरीलपैकी नाही

(7) A government holds more than share capital of government company.

- (a) 45%
- (b) 51%
- (c) 25%
- (d) 49%

सरकारी कंपनीच्या भागभांडवलपैकी पेक्षा जास्त
भागभांडवल सरकार धारण करते.

- (a) 45%
- (b) 51%
- (c) 25%
- (d) 49%

(8) A private company needs to complete stages in
the formation of a company.

- (a) One
- (b) Three
- (c) Two
- (d) Four

खाजगी कंपनीला कंपनी स्थापनेतील पायऱ्या पूर्ण
करणे गरजेचे असते.

- (a) एक
- (b) तीन
- (c) दोन
- (d) चार

(9) The Memorandum of Association of a company contains

-
- (a) The name clause
 - (b) The object clause
 - (c) The liability clause
 - (d) All of the above

प्रमंडळाच्या घटनापत्रकात कलम समाविष्ट असते.

- (a) नाव कलम
- (b) उद्देश कलम
- (c) देयता कलम
- (d) वरील सर्व

(10) is applicable in the absence of Article of Association.

- (a) Prospectus
- (b) Memorandum of Association
- (c) Table 'A'
- (d) All of the above

नियमावली नसताना हे लागू होते.

- (a) माहितीपत्रक
- (b) घटनापत्रक
- (c) परिशिष्ट 'अ'
- (d) वरील सर्व

(Theory)

2. What is Joint Stock Company ? Explain the characteristics of joint stock company. 10

प्रमंडळ म्हणजे काय ? प्रमंडळाचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

3. What are the contents of Articles of Association ? 10

प्रमंडलाच्या नियमावलीतील घटक (कलमे) कोणते, स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Define share. What are the types of shares ?

'भाग' यांची व्याख्या द्या. भागाचे प्रकार कोणते, स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

(i) Stages of company formation.

(ii) Memorandum of Association

(iii) Debentures

(iv) Statutory Company.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) प्रमंडळाच्या स्थापनेतील विविध अवस्था

(ii) घटना पत्रक

(iii) कर्जरोखे

(iv) संवैधानिक प्रमंडळ.